

Polska

Kto i gdzie inwestuje

2015-06-16 15:35:50

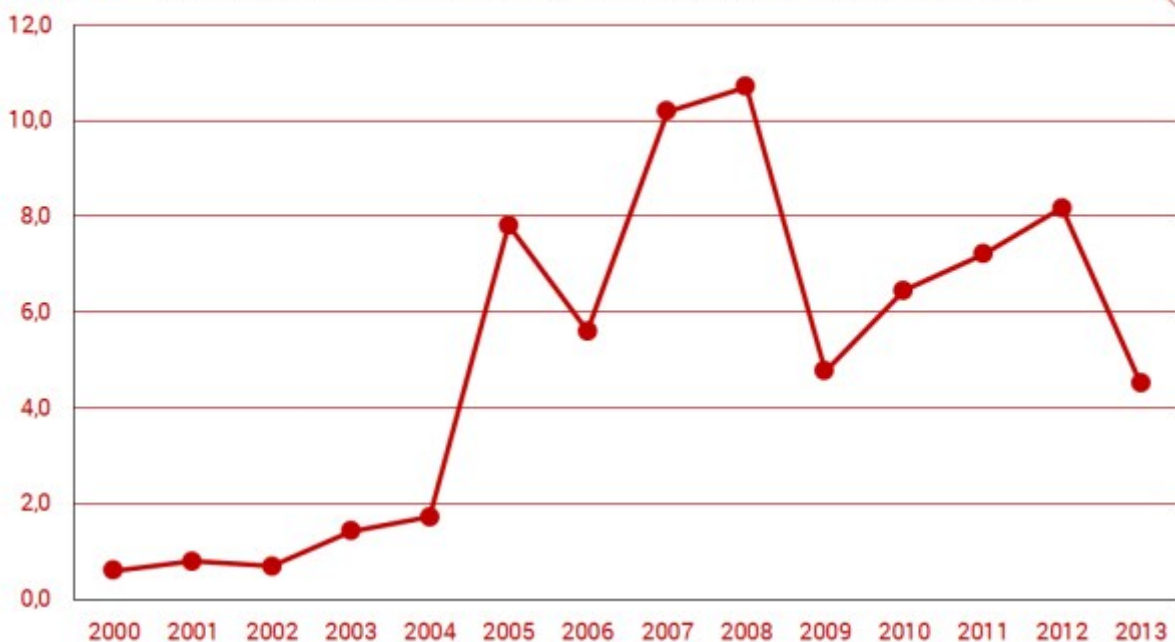
W pierwszych trzech kwartałach 2014 r. na Ukrainie zrealizowano inwestycje kapitałowe warte 135,48 mld hrywien, co w porównaniu z analogicznym okresem 2013 r. oznacza spadek o 23 proc.

Najwięcej inwestycji trafiło do przemysłu (40,6 proc.), budownictwa (17,2 proc.), sektora handlu i usług (10,2 proc.), rolnictwa (8,2 proc.), transportu (6,4 proc.), sektora operacji z nieruchomościami (4,6 proc.) i telekomunikacji (4,1 proc.).

Po trzech kwartałach 2014 r. skumulowana wartość BIZ na Ukrainie spadła o 17,62 proc. (o 10375,4 mln dol.) i wyniosła 48,5 mld dol. W 2013 roku w ukraińską gospodarkę zainwestowano 247,89 mld hrywien. Wobec 2012 r. to spadek o 10,1 proc.

Bezpośrednie inwestycje zagraniczne (wpływy netto, bilans płatniczy, w bieżących USD)

źródło: Bank Światowy (styczeń 2015 r.)

Polskie inwestycje na Ukrainie

Według danych Państwowej Służby Statystyki Ukrainy do 1 października 2014 r. polskie przedsiębiorstwa zainwestowały na Ukrainie 821,9 mln dol., co oznacza spadek o 0,5 proc. wobec wcześniejszej tendencji wzrostowej. Od początku roku 2014 spadek wartości polskich inwestycji wyniósł 23,5 mln dol. (w całym roku 2013 polskie inwestycje na Ukrainie spadły o 71,6 mln dol.).

Polska zajmuje 12. miejsce na liście największych inwestorów zagranicznych na Ukrainie, z udziałem w łącznej kwocie zrealizowanych dotąd w tym kraju inwestycji wynoszącym 1,7 proc. Mimo to pozycja polskich inwestycji na Ukrainie pozostaje zauważalna, szczególnie biorąc pod uwagę, że nie tylko inwestycje z Cypru, Wysp Dziewiczych i Belize (łącznie 37 proc. zarejestrowanych inwestycji zagranicznych na Ukrainie), ale także, przynajmniej częściowo, inwestycje z Holandii, Wielkiej Brytanii, Stanów Zjednoczonych czy Szwajcarii to powracający kapitał ukraiński.

Obok inwestycji banku PKO BP w „Kredobank”, do najważniejszych polskich projektów w tym sektorze należy zaangażowanie spółki Getin Holding w Idea Banku oraz towarzystwa ubezpieczeniowego PZU SA w PZU Ukraina i PZU Ukraina Ubezpieczenia na Życie. Wśród podmiotów sektora przemysłowego wymienić warto m.in. inwestycje firm Barlinek, Cersanit, Sanitec-Koło, Śnieżka, Inco Food, Can-Pack, Maspex-Wadowice, TZMO, Inter-Groclin, firm meblarskich BRW i Nowy Styl.

Trzydzieści ukraińskich spółek notowanych do tej pory na warszawskim parkiecie (11 na rynku podstawowym i dwie na rynku NewConnect), przyciągnęło dotychczas, w ramach pierwotnych i wtórnych emisji akcji, blisko 1 mld dol., z których przeważającą część stanowi polski kapitał.

Ukraińskie inwestycje w Polsce

Oficjalne ukraińskie dane statystyczne dotyczące ukraińskich inwestycji w Polsce, według których do 1 października 2014 r. przedsiębiorstwa z tego kraju zainwestowały w Polsce 543,6 mln dol., znacząco odbiegają od danych NBP oraz szacunków na podstawie doniesień prasowych, dotyczących głównych inwestorów ukraińskich w Polsce. Poziom realnych inwestycji ukraińskich w gospodarkę Polski wynosi ponad 1 mld dol.

Ukraińscy inwestorzy są udziałowcami takich polskich przedsiębiorstw jak Stocznia Gdańsk SA, Huta Częstochowa SA, FSO na Żeraniu, Huta Pokój, Fabryka Żarówek Helios Sp. z o.o., T.B. Fruit Dwikozy czy Zakłady Przetwórstwa Mlecznego Ostrowia.

Przepisy prawne

Generalną zasadą przyjętą w ukraińskich przepisach prawnych jest równość traktowania podmiotów krajowych i podmiotów zagranicznych/z udziałem kapitału zagranicznego, a preferencyjne traktowanie inwestorów zagranicznych dozwolone jest wyłącznie w ściśle określonych przypadkach wynikających z ukraińskiego prawa lub wiążących Ukrainę umów międzynarodowych. W szczególności zagraniczni inwestorzy objęci są ogólnymi gwarancjami ochrony praw inwestora oraz posiadają możliwość ulgowego (bez cła) wwiezienia na obszar celny Ukrainy majątku jako aportu do kapitału zakładowego osoby prawnej.

Zagraniczni inwestorzy mogą również korzystać z ogólnych ulg i preferencji przewidzianych dla podmiotów realizujących projekty inwestycyjne na Ukrainie. W szczególności ulgi te mogą przyjąć formę państwowego wsparcia dla realizacji określonego projektu inwestycyjnego, ulg i preferencji obowiązujących na terytorium parków przemysłowych czy ulg i preferencji dla podmiotów realizujących projekty inwestycyjne w branżach uznanych za priorytetowe dla rozwoju gospodarczego Ukrainy. Dodatkowo, w ramach wspierania określonych obszarów działalności gospodarczej (dotyczy to w szczególności przemysłu stocznioowego, przemysłu lotniczego, poszukiwania i wydobywania zasobów naturalnych, działalności innowacyjnej) ukraińskie przepisy prawne przewidują dodatkowe ulgi i preferencje.

Pomocy zagranicznym firmom, zainteresowanym ulokowaniem swoich inwestycji na Ukrainie, udzielać mają regionalne biura „InvestUkraine” (wyodrębniona jednostka państwowa odpowiedzialna za przyciąganie inwestycji zagranicznych na Ukrainę).

Zgodnie z ukraińskimi przepisami prawnymi inwestorzy zagraniczni podejmujący działalność na terytorium Ukrainy otrzymują następujące prawa i gwarancje państwowe:

- gwarancja równego traktowania inwestorów zagranicznych i inwestorów krajowych pod względem stonowanych wobec nich przepisów prawnych
- gwarancja stabilności przepisów prawnych – w przypadku zmiany przepisów prawnych na niekorzyść inwestora zagranicznego inwestor ten może wystąpić z wnioskiem o utrzymanie uprzednio obowiązujących przepisów prawnych przez okres 10 lat (zmiany przepisów nie są obowiązujące w stosunku do stron umów o rozdziale produkcji w trakcie obowiązywania tej umowy); zasada ta nie obowiązuje w przypadku gdy niekorzystne dla zagranicznego inwestora zmiany w ukraińskich przepisach prawnych następują w związku z kwestiami obronności, bezpieczeństwa narodowego, porządku publicznego oraz ochrony otoczenia

- zakaz nacjonalizacji lub konfiskaty przedsiębiorstw z udziałem inwestycji zagranicznych bez zaistnienia szczególnych uwarunkowań, a w przypadku zaistnienia takich uwarunkowań i dokonania nacjonalizacji lub konfiskaty – obowiązek wypłacenia stosownego odszkodowania; decyzja o nacjonalizacji lub konfiskacie inwestycji oraz decyzja o wysokości rekompensaty może być zaskarżona do sądu
- prawo do odszkodowania w sytuacji poniesienia szkody na skutek niewykonywania lub nienależytego wykonywania obowiązków wobec inwestora przez państwowe organy, przy czym wysokość tej szkody musi być oparta o rynkową wycenę lub ocenę audytora
- prawo do swobodnego wywozu za granicę bez konieczności uiszczenia cła wniesionych w formie rzeczowej lub pieniężnej inwestycji, a także uzyskanych z niej dochodów w formie rzeczowej lub pieniężnej (maksymalnie w ciągu 6 miesięcy od momentu zakończenia inwestycji)
- prawo do swobodnego wywozu za granicę dochodów w formie gotówkowej lub rzeczowej po opłaceniu wszystkich podatków i innych obowiązkowych wobec państwa opłat

Dodatkowe gwarancje ukraińskie prawo nadaje koncesjonariuszom. Zgodnie bowiem z ukraińskim prawem państwo ukraińskie gwarantuje koncesjonariuszom dotrzymanie warunków prowadzenia działalności koncesyjnej, wynikającej z obowiązujących na moment podpisania umowy koncesyjnej aktów prawnych regulujących ten rodzaj działalności, a wszelkie zmiany wprowadzane do tych aktów prawnych nie powinny pogarszać warunków prowadzenia działalności wynikających z danej umowy koncesyjnej (w przypadku podjęcia przez organy władzy państwowej lub samorządowej decyzji, które pogarszałyby warunki działalności koncesjonariusza, przysługuje mu prawo do odszkodowania).

Ponadto, organy władzy państwowej i samorządowej nie mogą ingerować w działalność koncesjonariusza (za wyjątkiem sytuacji wprost wynikających z ustaw), a majątek koncesjonariusza, wykorzystywany w ramach realizacji danej umowy koncesyjnej, nie może zostać przejęty przez państwo.

Majątek taki nie może być również wykorzystywany przez organy władzy państwowej lub samorządowej, za wyjątkiem konieczności wykorzystania tego majątku na potrzeby sytuacji nadzwyczajnych i pod warunkiem wypłacenia koncesjonariuszowi stosownego odszkodowania.

Ukraińskie prawo przewiduje możliwość wsparcia przez państwo realizowanych na Ukrainie projektów inwestycyjnych.

Wsparcie to może przyjąć jedną z następujących form:

- sfinansowanie realizacji projektów inwestycyjnych ze środków przewidzianych w budżecie państwa lub w budżetach samorządów lokalnych
- współfinansowanie realizacji projektów inwestycyjnych ze środków przewidzianych w budżecie państwa lub w budżetach samorządów lokalnych
- udzielenia gwarancji państwowych lub samorządowych dla zobowiązań finansowych zaciąganych przez inwestora w celu sfinansowania realizacji danego projektu inwestycyjnego
- pełnego lub częściowego pokrycia z budżetu państwa lub z budżetów samorządów lokalnych kosztów odsetek kredytów zaciągniętych przez inwestora w celu sfinansowania realizacji danego projektu inwestycyjnego

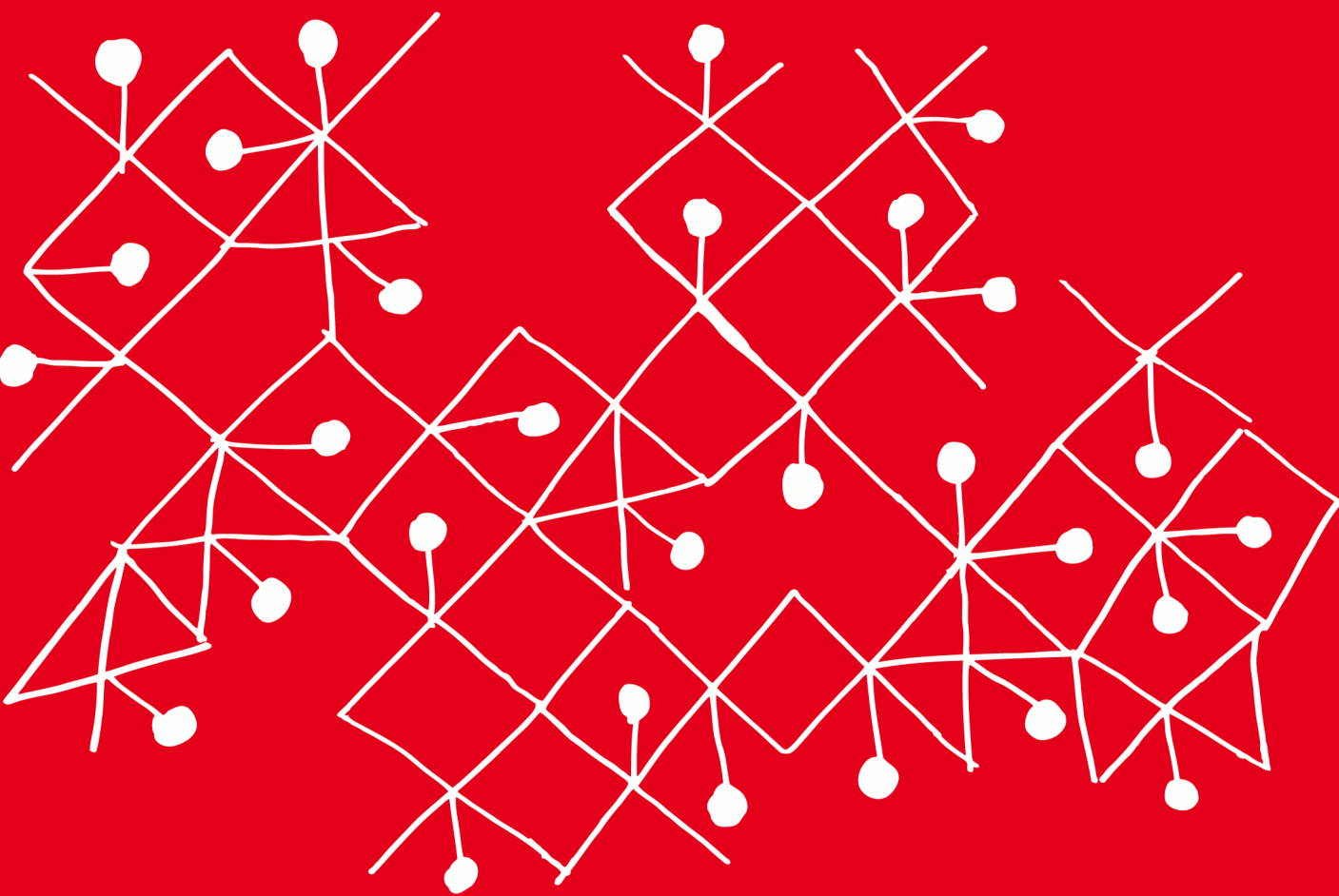
Warunkiem otrzymania wsparcia jest przeprowadzenie państwowej rejestracji danego projektu inwestycyjnego

(przy czym projekt ten musi być realizowany w jednym obszarów, dla którego na podstawie przyjętych dokumentów może być udzielane państwowe wsparcie) i uzyskanie pozytywnej oceny jego ekonomicznej opłacalności.

Wybór projektu, któremu udzielone zostanie wsparcie, odbywa się na zasadzie konkursowej spośród projektów wniesionych do państwowego rejestru projektów inwestycyjnych i na podstawie wyników przeprowadzonej uprzednio oceny efektywności ekonomicznej danego projektu (szczegółowe przepisy dotyczące zasad dokonywania tego wyboru nie zostały upowszechnione).

Obowiązujące ukraińskie przepisy przewidują, że podmioty prowadzące swoją działalność gospodarczą na terytorium zarejestrowanych na Ukrainie parków przemysłowych są uprawnione do bezcłowego wwozu towarów wykorzystywanych do prowadzenia działalności na terytorium danego parku przemysłowego. Zwolnienie to nie dotyczy jednak towarów akcyzowych i towarów, których analogi są produkowane na Ukrainie.

Ukraińskie prawo przewiduje, iż podmioty gospodarcze realizujące projekty inwestycyjne w tzw. priorytetowych branżach gospodarki Ukrainy mogą się ubiegać się o otrzymanie państwowego wsparcia na realizację danego projektu.

INNOWACYJNA GOSPODARKA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**MINISTERSTWO
ROZWOJU**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego